

N:o 33.

Af herr **C. Sandquist**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående undervisning i rikets allmänna läroverk, seminarier och folkskolor om straffpåföljden å brott.

Uttrycket »Ungdomens sedliga förvildning» är icke blott ett gängse ord, utan det innebär uti sig en officiellt erkänd, sorglig verklighet.

Man har därför omsorgsfullt sport efter orsakerna till det öfverklagade onda, och der man trott sig finna några af dessa orsaker, har man sökt undanröjja dem.

Sålunda har — här att förbigå de många uppfostringsanstalterna — genom Kongl. Maj:ts cirkulär af den 4 november 1892, föranledt af Riksdagens i ämnet aflåtna skrifvelse den 4 maj 1891, påbjudits, att undervisning om de rusgifvande dryckernas natur och verkningar skall meddelas uti rikets allmänna läroverk, seminarier och folkskolor.

Äfvenså har lagstadgats, att tingsbesökande under 18 år må kunna afvisas ifrån åhörandet af sådana rättegångsförhandlingar, som anses vara sårande för sedligheten.

Bland orsakerna till den »sedliga förvildningen» höra ock, enligt min öfvertygelse, grundad på gjorda iakttagelser, bristande kunskap, ja, stundom fullkomlig okunnighet om straffpåföljden för begångna brott.

Hotfulla uttalanden emot andras lif och egendom utslungas såsom bevis på förment ungdoms- och mannamod, ty straffet för slikt hot är litet eller intet känt.

Tillgripandet af andras icke inlåsta egendom, såsom fruktstöld, m. m., anses icke vara något som helst brott med åtföljande straff, och därför begås det.

Straffet för brott af osedlig art är ock föga känt. Straffpåföljden för förfalskningsbrott lika så. Enahanda är äfven förhållandet rörande ärekränkande beskyllningar.

Beträffande deremot de mest grofva brotten, såsom inbrottsstöld, mordbrand och mord, har utrönts, enligt fångpredikanter utsagor, att okunnighet om straffpåföljden icke varit orsaken. Men hvad säkerhet har man likväl därför, att kunskapen derom meddelats klar och lefvande under barna- och ungdomsåren, då förstånd, vilja och känsla äro mottagliga för varnande intryck?

Af sålunda i korthet anförda, af hvarje iakttagande människovän kända och erkända förhållanden torde det ostridigt framgå, att bristande kunskap och okunnighet om straffpåföljden, med åtföljande brist på rättskänsla och frånvaro af fruktan för straff, äro medverkande orsaker till den »sedliga förvildningen» och de mångförekommande brotten.

En kortfattad och praktisk undervisning om straffpåföljden för mindre och större brott är alltså af behovet påkallad. I sammanhang med repetitionen af slutorden i Guds lag synes det mig lämpligt, att en dylik undervisning bör kunna meddelas, förnämligast genom varnande skildringar ifrån fångarnes värld.

»Statens läsebok för folkskolan» saknar, tyvärr, dylika skildringar.

På grund af hvad anfördt blifvit, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t utfärda föreskrift derom, att i rikets allmänna läroverk, seminarier och folkskolor skall i lämpligt sammanhang med kristendomsundervisningen meddelas en efter lärjungarnes uppfattningsförmåga lämpad undervisning om straffpåföljden för mindre och större brott.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 23 januari 1902.

Carl Sandquist.